

امتحانات متمرکز تکلیفی نیمسال دوم ۹۸-۱۳۹۷

رشته مطالعات زبان مر ۹۷

مهر مدرسه

کد امتحان :	۳۹۷۲/۰۸
تاریخ آزمون :	۱۳۹۸/۰۳/۳۰
عنوان:	فقه عمومی ۳
کتاب:	دروس تمهیدیه - جلد ۳
محدوده:	ارث، حدود، قصاص و دیات

ساعت برگزاری: ۱۰ صبح / نمره: ۱۵ / مدت پاسخگویی: ۷۰ دقیقه

شماره یا نام مصحح اول	نمره به عدد	نمره به حرف
شماره یا نام مصحح دوم	نمره به عدد	نمره به حرف

نام و نام خانوادگی: نام پدر: کد طلایی: مدرسه علمیه: شهرستان: استان:

۰/۵

۱- «حدّ» به چه نوع مجازاتی گفته می شود؟ ص ۲۶۵

- الف. مجازات شلاق که در شریعت هم ذکر شده باشد.
- ب. مجازات های شلاق یا قتل که در قرآن آمده است.
- ج. هر مجازاتی که مقدار در آن شرع تعیین شده باشد.
- د. هر مجازاتی که نظر حاکم شرع با مقدار تعیین شده در شرع یکسان باشد.

۰/۵

۲- حدّ سحق چیست و چگونه ثابت می شود؟ ص ۲۸۹

- الف. ۸۰ ضربه شلاق - یک بار اقرار
- ب. رجم - چهار شاهد زن
- ج. ۱۰۰ ضربه شلاق - شهادت چهار مرد عادل
- د. رجم - شهادت دو مرد عادل و دو زن عادل

۰/۵

۳- ديه لطمه بر صورت در صورت قرمز شدن چه مقدار است؟ ص ۳۴۴

- الف. دینار
- ب. دینار و نصف
- ج. دیناران
- د. ثلاثة دنانیر

۰/۵

۴- گزینه صحیح درباره کفاره قتل کدام است؟ ص ۳۴۶

- الف. تجب جمعاً، عمداً کان أو عن غیر عمد
- ب. تجب مرتبة، عمداً کان أو عن غیر عمد
- ج. تجب جمعاً إذا کان عن عمد
- د. تجب مرتبة إذا کان عن عمد

۱/۵

۵- حجب حرمان و نقصان را تعریف کنید و برای حجب نقصان یک مثال بزنید. ص ۲۲۷

جواب: حجب حرمان یعنی محروم شدن بعض ورثه از تمام ارث و حجب نقصان یعنی محروم شدن بعض ورثه از بعض ارث (۱ نمره)
مثال حجب نقصان: تنزل سهم مادر از ثلث به سدس به سبب وجود ولد میت (۰/۵ نمره)

۶- در مسأله اجتماع زوجه، یک دختر و مادر، سهم الارث هریک را تعیین نموده و دلیل امامیه در مورد زیاده یا نقیصه ترکه در مسأله فوق را ذکر نمایید. ص ۲۳۹

۲

جواب: سهم زوجه = $\frac{1}{8}$ سهم یک دختر = $\frac{1}{2}$ سهم مادر = $\frac{1}{6}$ مازاد ترکه نیز به نسبت به دختر و مادر می رسد و به زوجه نمی رسد. (۱ نمره)
دلیل اینکه مازاد به زوجه نمی رسد و فقط به دختر و مادر می رسد این است که مازاد بر طبق آیه شریفه: «و اولوا الارحام بعضهم اولی بعض فی کتاب الله» (قاعده اولوا الارحام) به ترکه باید برسد و زوجه خویشاوند و رحم نیست اما دختر و مادر خویشاوند هستند و مطابق آیه از مازاد سهم می برند. (۱ نمره)

۲

۷- برای ثبوت حد زنا، منظور از «علم زانی»، علم به چه چیزی است؟ و دلیل اعتبار آن چیست؟ ص ۲۷۷

جواب: مراد، علم به حکم و موضوع است؛ یعنی هم بداند که زنا حرام است و هم بداند که وطی او مصداق زنا است و این زن بر او حرام می باشد. (۱ نمره)
دلیل اعتبار علم این است که اگر علم به حکم یا موضوع یا هر دو را نداشته باشد، وطی او وطی به شبهه می شود و عنوان «زنا» صادق نیست تا حکم آن جاری گردد. (۱ نمره)

۸- یک دلیل برای جواز اقامه حدود در عصر غیبت بیان نمایید. ص ۳۰۲

جواب: دلیل اول: حکمت تشریح حدود، جلوگیری از فساد و جور و ستم است و این حکمت مختص زمان حضور نیست تا گفته شود در عصر غیبت نیازی به اجرای حد نیست.

دلیل دوم: اطلاق ادله وجوب اجرای حدود است؛ زیرا ادله‌ای مثل «السارق و السارقة فاقطعوا أیدیهم» یا «الزانیة و الزانی فاجلدوا کل واحد منها مائة جلدة» و مقید به زمان غیبت نشده‌اند.

۹- قتل خطای محض با شبه عمد چه تفاوتی دارد و دیه در آنها بر عهده چه کسی است؟ ص ۳۱۳-۳۱۲

جواب: در قتل خطای محض نه ایراد ضربه عمدی بوده (قصد فعل معینی وجود نداشته) و نه قصد قتل وجود داشته و نه آلت قتاله به کار رفته است اما در قتل شبه عمد ایراد ضربه بر مجنی علیه عمدی بوده، ولی قصد قتل وجود نداشته و آلت نیز قتاله نبوده است. (۱/۵ نمره) دیه قتل خطا بر عهده عاقله و دیه شبه عمد بر عهده جانی است. (۰/۵ نمره)

۱۰- با توجه به عبارت «اما ان جواز المبادرة الی القصاص مشروط بالاستئذان من ولی المسلمین فقد ادعی عدم الخلاف فیہ و الاستناد الیه وجیه لو فرض تحقق تسالم الکل و الا فالمناسب التمسک باطلاق ادلة جواز القصاص» نظر مصنف درباره شرط استئذان را توضیح دهید. ص ۳۲۶

جواب: اگر اجماع بر اشتراط استئذان به گونه‌ای باشد که این شرط مورد قبول همه فقها واقع شده باشد و این تسالم، کاشف از وصول حکم از امام معصوم (ع) باشد استناد خوبی است ام اگر این اجماع به صورت مورد نظر نباشد باید به اطلاق ادله جواز قصاص تمسک نمود که شرط استئذان از ولی امر مسلمین معتبر نمی‌داند.

۱۱- اگر مردی پنج انگشت دست زنی را قطع کند، دیه او را با ذکر دلیل تعیین نمایید. ص ۳۵۰

جواب: دیه هر انگشت $\frac{1}{10}$ دیه کامل (یا ۱۰ شتر) است و دیه ۵ انگشت معادل ۵۰ شتر یا نصف دیه کامل می‌شود و مطابق قاعده هرگاه دیه زن به ثلث دیه کامل برسد، مقدار دیه او نصف می‌شود. بنابراین دیه ۵ انگشت به جای ۵۰ شتر، ۲۵ شتر می‌شود.

۱۲- در صورتی که کسی مرتکب قتل شده و اقرباء او پسرعمه، پسرعمو، پدر، مادر و برادر او می‌باشند. به سؤالات زیر پاسخ دهید. ص ۳۵۲

الف) در میان این عده چه کسانی عاقله هستند؟

جواب: الف) پسرعمو، پدر و برادر (۰/۵ نمره)

ب) چه کسانی از عاقله، تحمل دیه می‌کنند؟

ب) همه عاقله متحمل دیه می‌شوند. (۰/۵ نمره)

«سامانه پیام کوتاه ۰۵۰۰۱۷۱۷۳۱۴۴۳۱ معاونت آموزش آماده دریافت پیشنهادات و انتقادات پیرامون سؤالات امتحانی می‌باشد.»

«در صورت ارسال پیام کوتاه، ذکر کد امتحان و شماره سؤال به صورت دقیق جهت امکان بررسی و جوابگویی ضروری می‌باشد.»